

Posudek diplomové práce Jakuba Holého: *Nietzsche a aristokratické hodnocení*

Autor se dlouhodobě zabývá Nietzscheho myšlením a za vůdčí téma své závěrečné kvalifikační práce si zvolil duševní aristokratismus a mravnost mravů. Holého čtení Nietzscheho z dobrých důvodů odhlíží od ontologických implikací a je poctivou a detailní textovou interpretací vybraných pasáží z Nietzscheho textů, zejména (ale ne výhradně) *Genealogie morálky*. V závěru práce Holý diskutuje se třemi vybranými autory styčné body a diference při výkladu společných motivů jako např. panská morálka atd.

Za pozoruhodný motiv považuji od str. 11 průběžně uváděný, avšak – z mého (*nota bene* ontologického!) hlediska, bohužel – nerozvíjený motiv (ne)vypočítatelnosti, který autorovi slouží jako uvedení motivu mravnosti. Rovněž motiv paměti, u Nietzscheho – a to nejen díky II. *Nečasové úvaze* – prominentní motiv, je pouze uveden a ponechán bez povšimnutí. Zcela chybí jakákoliv zmínka o roli řeči, která je u Nietzscheho přeci zodpovědná za většinu perspektivistických klamů a fikcí. A v souvislosti s hodnocením se přímo musí vnučovat!

Při výkladu forem šílenství se nabízí analogie s Platónovým dialogem *Faidros*: Do jaké míry *mohl* Nietzsche vést implicitní diskusi s tímto textem, jehož (ale *vůbec celého* Platónova myšlení) pointou je rovněž určitá forma „exkluzivity“, ba „aristokratismu“? Vždyť svou pozici chápe jakožto „platónismus *naruby*“!

Centrální význam má motiv „pathosu distance“, který však považuji za nedostatečně vypracovaný. Samotné expoze (s. 24-25) je slabé a je trumfováno ve shrnujícím odstavci v části 3 (s. 50-1).

Vzhledem k prominentní roli „subjektu“ v novověké i moderní filosofii považuji krátké zmínky o subjektivitě a subjektu (S. 25-27) za nedostatečné, i když postižení diference mezi subjektem a individuem je správné.

Postrádám explicitě rozpracovanou zmínku o Nietzscheho klíčovém „pojmu“ *Züchtung*.

Na s. 34 se bez vysvětlení objeví a rázem zase zmizí „pojem“ nihilismu, který v *Genealogii morálky* hraje výraznou roli, *nota bene* když GM je částí zamýšleného, ale nakonec nerealizovaného díla *Vůle k moci: Pokus o přehodnocení všech hodnot*. Nihilismus se pak opět objeví v sumarizační části 3 (s. 50), kde je minimálně vymezen.

Na s. 35 se objeví bez vysvětlení „pojem“ resentment, u kterého se rovněž patrně předpokládá jeho znalost, jelikož je bez vysvětlení, i když na rozdíl od „nihilismu“ se s ním pracuje v textu i nadále.

Velmi silná a hodná pozornosti je pasáž věnovaná výkladu vkusu (s. 44-49).

Schází vztahení k Nietzscheho pojetí „vyšších lidí“ ze *Zarathustry*, byť na s. 36 („Nietzsche sám kategorii vznešených a aristokratických jedinců...“) se paralela se IV. dílem *Zarathustry* přímo vnučuje, ba dokonce k tomuto tématu existuje diplomová práce Kateřiny Hrybkové z r. 2011.

Čtvrtá část textu (s. 53-64) je přehlednou deskripcí zpopularizovaného motivu „duševního aristokratismu“ a je pokusem o pozitivní naplnění Nietzscheho pojetí „aristokratického hodnocení“. Jak např. spolu sovisí „rozmařilost“ a „nevinnost dění“ (něm. *die Unschuld des Werdens*)?

Za nejlepší ukázkou autorovy kompetence považuji pátou část a jeho diskusi s Conwayem, Fossenem a Finkem.

Práce je **velmi dobrá**, jen příliš předpokládá seznámenost s tématem a terminologií. Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobrá**.